

SÖKANDE

Consid AB, 556599-4307

Ombud: Advokat Markus Garfvé och advokat Fredrik Winroth

MOTPART

Skatteverket

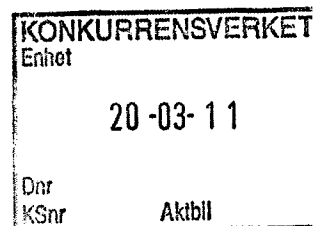
SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Skatteverket genomför en upphandling av ramavtal för uppdragstjänster inom IT Applikation, dnr 204 48548-19/21. Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Av tilldelningsbeslut den 20 september 2019 framgår att Skatteverket beslutat att ramavtal i upphandlingen ska tecknas med fyra andra anbudsgivare än Consid AB.

Consid AB (Consid) yrkar att upphandlingen ska göras om och anför bl.a. följande. Varje ramavtal måste fastställa den största totala avropsvolym som är tillåten under ramavtalet. När den fastställda avropsvolymen har uppnåtts ska en ny upphandling genomföras. Upphandlingen innehåller ingen angivelse om maximal tillåten avropsvolym. Följaktligen har Skatteverket brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU, särskilt transparensprincipen. Syftet med att ange den maximala kvantitet som kan avropas från ramavtalet är att möjliggöra för att genomföra en ny upphandling när den maximala volymen uppnåtts. Det saknas skäl att behandla olika ramavtalsupphandlingar på olika sätt. Av de grundläggande unionsrättsliga kraven följer en skyldighet för upphandlande myndigheter att lämna klar och tydlig information om upphandlingen. Av informationen ska varje leverantör som överväger att lämna ett anbud kunna bedöma om det är affärsmässigt motiverat att göra det och hur anbudet i så fall ska utformas. Kvantiteten avser antalet timmar. Baserat på den angivelse som Skatteverket har uppgett i förfrågningsunderlaget har det inte med tillräcklig tydlighet framgått den totala kvantitet som kan bli aktuell. Avsaknaden av maximal avropsvolym på ramavtalet medför obegränsade möjligheter för avropsberättigade att använda ramavtalet utan att en ny upphandling behöver genomföras, som bolaget kunnat lämna anbud i. Bolaget har därigenom lidit i vart fall risk för skada.

Skatteverket anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande.

Skatteverket har agerat utifrån de grundläggande principerna i 4 kap. 1–3 §§ LOU. Rättsläget efter EU-domstolens avgörande den 19 december 2018 i mål C-216/17 *Coopservice* är tydligt avseende ramavtal med en leverantör och samtliga villkor fastställda. Ramavtal med förnyad konkurrensutsättning omfattas inte av avgörandet. Ramavtalet ska inte anses förlora sin verkan när maximal volym uppnåtts, utan när ramavtalets löptid gått ut.

Upphandlingen rör ett komplicerat område. Det finns så många yttre faktorer som Skatteverket inte kan råda över eller förutse att någon annorlunda formulering av volymer än den som gjorts inte låtit sig göras med framgång. Angivelsen av volymen är en beräkning som gjorts med utgångspunkt i budget, avvägning mot historiska volymer samt en uppskattning av marknadsprissättning. Då endast leverantörerna på marknaden vet vilka exakta priser som slutligen kan offereras i de förnyade konkurrensutsättningar som ska genomföras för varje enskilt projekt är Skatteverkets volymangivelse i upphandlingsdokumenten en ändamålsenlig metod att ange volym i just denna upphandling och uppfyller därmed kraven på transparens. Det ligger i sakens natur att det för ramavtal med förnyad konkurrensutsättning inte kan ligga samma förväntan på förutsebarhet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I 4 kap. 1 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 6 § LOU framgår att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande

principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Den aktuella upphandlingen avser ett ramavtal för uppdragstjänster inom IT Applikation där avrop i huvudsak sker genom förnyad konkurrensutsättning. Förvaltningsrätten anser att det i och med EU-domstolens avgörande i *Coopservice* står klart att en upphandlande myndighet är skyldig att ange den totala kvantitet som kan komma att bli aktuell med avseende på efterföljande kontrakt. Kvantiteten bör, enligt förvaltningsrättens mening, kunna anges som mängd eller omfattning eller i vissa fall som ett värde. Förvaltningsrätten anser vidare att skyldigheten att ange en total kvantitet gäller vid alla typer av ramavtalsupphandlingar och således även vid ramavtal med förnyad konkurrensutsättning. Förvaltningsrätten bedömer dock att skyldigheten inte innebär annat än att en rimlig uppskattning ska göras.

Consid gör gällande att den aktuella upphandlingen inte innehåller en angivelse om maximal tillåten avropsvolym och att Skatteverket därmed har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU, särskilt transparensprincipen. Enligt förvaltningsrättens mening kan kraven på transparens inte ställas lika högt vid ramavtal med förnyad konkurrensutsättning som vid ramavtal med samtliga villkor fastställda. Vid ramavtal med förnyad konkurrensutsättning bedömer förvaltningsrätten därför att den uppgivna kvantiteten inte nödvändigtvis utgör en absolut gräns för vad som får avropas.

Skatteverkets har uppskattat ramavtalets värde till ca 500 000 000 SEK och har anfört att det är en beräkning med utgångspunkt i budget, avvägning mot historiska volymer och en uppskattning av marknadsprissättning samt att det inte har varit möjligt att ange volym på annat sätt än som gjorts. Förvaltningsrätten bedömer mot bakgrund av vad som framkommit att

Skatteverket, oaktat att den aktuella upphandlingen saknar uppgift om exakt takvolym, på ett tillräckligt transparent sätt har angett den totala kvantitet som kan komma att bli aktuell med avseende på efterföljande kontrakt. Skatteverket har därmed inte brutit mot transparensprincipen. Det har inte heller framkommit att Skatteverket brutit mot någon annan av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU. Förvaltningsrätten anser dessutom att bolaget inte har gjort sannolikt att bolaget har lidit eller riskerat att lida skada av den påstådda bristen. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

Upplysningsvis har förvaltningsrätten i dom denna dag avseende samma upphandling avslagit en annan ansökan om överprövning (mål nr 21690-19).

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Anneli Berglund Creutz
Tf. chefsrådman

Förvaltningsrättsfiskalen Johanna Cervin-Ellqvist har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

